

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΑ — ΕΚΛΟΓΙΚΗ

Ἄριθ. Πρωτ. 96612

Ἄριθμ. Ἐγκυκλ. 245

Π Ε Ρ Ι Λ Η Ψ Ι Σ

Ὁδηγία περὶ τοῦ τρόπου διενεργείας τοῦ Δημοψηφίσματος
τῆς 8ης Δεκεμβρίου 1974.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΚΛΟΓΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΚΛΟΓΩΝ

Πρὸς Ἀποδέκτας Πίνακος Διανομῆς.

1. Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ παράσχωμεν, κατωτέρω, τὰς ἀπαραιτήτους, ἐπὶ τοῦ ἐν θέματι ἐπιδηλουμένου ἀντικειμένου, ὁδηγίας, διὰ τὴν διενέργειαν τοῦ Δημοψηφίσματος τῆς 8ης Δεκεμβρίου 1974 καὶ νὰ παρακαλέσωμεν, ὅπως μεριμνήσητε διὰ τὴν πιστὴν καὶ ἀπαρέγκλιτον τήρησιν αὐτῶν, ἐπὶ τῷ τέλει ἐξασφαλίσεως τῆς ἀφόγου καὶ ἀδιαβλήτου διεξαγωγῆς αὐτοῦ.

2. Τὰ εἰς τὴν ἐγκύκλιον ταύτην μνημονευόμενα ἄρθρα εἶναι τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 805/1974 Π.Δ. «περὶ ρυθμίσεως λεπτομερειῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ Δημοψηφίσματος τῆς 8ης Δεκεμβρίου 1974» (ΦΕΚ 354/Α ἀπὸ 26 Νοεμβρίου 1974).

3. Ὅπου εἰς τὴν ἐγκύκλιον ταύτην γίνεται μεία τῆς «νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν» ἢ τῆς «ἐκλογικῆς νομοθεσίας» νοεῖται ἡ κωδικοποίησις ἢ γενομένη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 650/1974 Π.Δ. (ΦΕΚ 281/Α ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1974).

4. Ἐν τέλει τῆς παρούσης, παρατίθενται τὰ κείμενα τοῦ προμηθεύοντος ὑπ' ἀριθμ. 805/1974 Π.Δ./τος, ὡς καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 804/1974 Π.Δ./τος «περὶ προκηρύξεως δημοψηφίσματος διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μορφῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς Χώρας» (ΦΕΚ 353 ἀπὸ 22 Νοεμβρίου 1974).

5. Ἐκλογικαὶ Περιφέρειαι.

Παραμένουν αἱ αὐταὶ καὶ ὡς αὐταὶ καθορίζονται εἰς τὸ ἄρθρον 1 τῆς ἰσχυοῦσης νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν.

6. Ἐκλογικὸν δικαίωμα, ἄσκησις αὐτοῦ.

α) Ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 4,5,6 καὶ 141 τῆς «νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν».

β) Εἰδικώτερον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 3 τοῦ Π.Δ. 805/1974, οἱ δικαστικοὶ λειτουργοί, οἱ δημόσιοι ἐν γένει πολιτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταί, τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων καὶ τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος καὶ οἱ στρατιωτικοὶ οἱ ὑφ' οἰανδήποτε ιδιότητα ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις ἢ εἰς τὴν Χωροφυλακὴν ἢ εἰς τὸ Λιμενικὸν Σῶμα οἱ ἐγγραφέντες, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 27 τοῦ Π.Δ. 650/1974, εἰς τοὺς εἰδικοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τοὺς ἰσχύσαντας καὶ χρησιμοποιηθέντας κατὰ τὰς γενικὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974, ἀσκοῦν τὸ ἐκλογικὸν δικαίωμα αὐτῶν ἐν ᾧ δήμῳ ἢ κοινότητι ὑπηρετοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶν καταλόγων, οἵτινες ἰσχύουν ὡς ἔχουν καὶ διὰ τὴν ψηφοφορίαν κατὰ τὸ δημοψήφισμα.

Οἱ ἀνωτέρω ἐκλογεῖς (δικαστικοὶ λειτουργοί, δημόσιοι ὑπάλληλοι κλπ.) δὲν κωλύονται νὰ ψηφίσουν εἰς τὸ ἐκλογικὸν τμήμα τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος εἰς τοῦ ὁποίου τοὺς καταλόγους ἐκλογικῶν βιβλιαρίων εἶναι ἐγγεγραμμένοι.

Ἐφ' ὅσον οὗτοι μετεκινήθησαν, μετὰ τὴν 7ην Ὀκτωβρίου 1974, ὁπωσδήποτε, θὰ ἀσκήσουν τὸ ἐκλογικὸν τῶν δικαίωμα εἰς τὸν δῆμον ἢ τὴν κοινότητα εἰς τοὺς καταλόγους ἐκλογικῶν βιβλιαρίων τῶν ὁποίων εἶναι ἐγγεγραμμένοι. Τοῦτου ἕνεκεν, δεόν ὅπως τύχουν καὶ τῆς ἀπαραιτήτου ἀδείας, πρὸς μετάβασιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐγγραφῆς των, μὴ συνυπολογιζομένης εἰς τὴν κανονικὴν των τοιαύτην.

Διὰ τὴν ψηφοφορίαν τῶν ἐκλογέων τούτων, δὲν θὰ συνταχθοῦν ἴδιαι ἐξ ὑπαρχῆς καταστάσεις. Οἱ Νομάρχαι, θὰ ἀποστειλοῦν εἰς τὰ αὐτὰ ἐκλογικὰ τμήματα, ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἢ κεκυρωμένον ὑπ' αὐτῶν ἀντίγραφον τῶν εἰδικῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, ὡς οὗτοι ἔχουν καὶ ἰσχύσαν καὶ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974.

7. Ἐκλογικὰ τμήματα—καταστήματα ψηφοφορίας.

Εἶναι τὰ αὐτὰ, τὰ ὁποῖα ὠρίσθησαν ἀρμοδίως κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974. Μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις δύναται νὰ ὀρισθοῦν διάφορα καταστήματα ψηφοφορίας, ἐφ' ὅσον ἐνεφανίσθησαν μετὰ τὸν ὀρισμὸν των, συνθῆκαι ἐπιβάλλουσαι τὴν μὴ χρησιμοποίησιν τούτων, δι' ἀποφάσεως τῶν Νομαρχῶν, ἐκδιδομένης πρὸ ὀκτώ (8) ἡμερῶν πρὸ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ Δημοψήφισματος καὶ δυναμένης νὰ τροποποιηθῇ πέντε (5) τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ψηφοφορίας, δι' ἀποφάσεως ἡμῶν.

8. Διεύθυνσις ἐκλογῆς, ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαί.

α) Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 3 παρ. 4 τοῦ Π.Δ. 805/1974, ἡ ψηφοφορία ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς «νομοθεσίας περὶ

ἐκλογῆς βουλευτῶν» ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, τῶν, περὶ μελῶν, γραμματέων, ἐρμηνέων καὶ σφραγίδος αὐτῶν, διατάξεων ταύτης, ἐχουσῶν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ Δημοψηφίσματος.

β) Ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ διευθύνει τὴν ἐκλογὴν καὶ τηρεῖ : τὸ οἶκτον βιβλίον πρακτικῶν αὐτῆς, τὸ πρωτόκολον ψηφοφορίας, τὸν πίνακα διαλογῆς ψήφων. Εἰς περίπτωσιν μὴ ἐμφανίσεως δικαστικοῦ ἀντιπροσώπου τμήματος τινός καὶ ἀδυναμίας ἀναπληρώσεως δι' ἀναπληρωματικῶν τὴν ἐκλογὴν θὰ διεξαγάγῃ ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ διὰ τῶν παρόντων μελῶν τῆς (7033/14.11.1974 Γνωμ. Εἰσαγ. Ἀρείου Πάγου).

γ) Ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ, ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν, καὶ ἐν ἰσοψηφίᾳ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου αὐτῆς.

9. Παραλαβὴ καταστήματος ψηφοφορίας καὶ ἐκλογικῶν εἰδῶν.

α) Ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 71 τῆς ἰσχυροῦσης νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν, ὀφείλει νὰ παρευρεθῇ μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, διὰ τὴν παραλαβὴν παρὰ τοῦ δημάρχου ἢ προέδρου τῆς κοινότητος τοῦ καταστήματος ψηφοφορίας, τῆς κάλπης, ψηφοδελτίων, ἐκλογικῶν φακέλλων καὶ λοιπῶν ἐκλογικῶν εἰδῶν, ὡς καὶ τῶν ἐπίπλων καὶ σκευῶν. Μετὰ ταῦτα, ἀναλαμβάνει τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐκλογῆς, ἐκλέγει τὸν συντάκτην τῶν πρακτικῶν αὐτῆς καὶ προβαίνει ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διορισθέντων ὑπὸ τῶν κεκηρυγμένων ὑπὲρ τῆς βασιλευομένης δημοκρατίας καὶ τῶν κεκηρυγμένων ὑπὲρ τῆς ἀβασιλεύτου δημοκρατίας, ἀντιπροσώπων, εἰς τὴν διευθέτησιν τῆς αἰθούσης πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ψηφοφορίας.

β) Εἶτα ἀνοίγεται ἡ κάλπη, ἐξετάζεται ἐὰν εἶναι κενὴ καὶ μετὰ τοῦτο κλείεται καὶ σφραγίζεται ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, δύνανται δὲ καὶ οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀντιπρόσωποι τῶν παρατάξεων νὰ ἐπιθέσουν τὰς σφραγίδας αὐτῶν, ἐπ' αὐτῆς.

γ) Περὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω (α καὶ β) συντάσσεται πρακτικὸν ὑπογραφόμενον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἀντιπροσώπων.

δ) Εἰς ἕκαστον κατάστημα ψηφοφορίας καὶ ἐντὸς τοῦ χώρου, ὅπου ἐδρεύει ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ, προετοιμάζεται, μερίμνη τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου ἢ προέδρου κοινοτικοῦ συμβουλίου, κατάλληλος ἀποκεχωρισμένος χώρος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀποσυρόμενος ὁ ἐκλογεὺς νὰ δύναται, χωρὶς νὰ εἶναι θεατός, νὰ κλείῃ τὸ ψηφοδέλτιόν του. Ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τμήματος καὶ πρὸς ταχύτεραν διεξαγωγὴν τῆς ψηφοφορίας δύναται νὰ διαμορφωθῇ, ἀποφάσει τῆς ἐπιτροπῆς καὶ δευτέρος ἢ καὶ τρίτος κεχωρισμένος χώρος.

10. Ἀντιπρόσωποι παρατάξεων.

α) Τούτους, δύνανται νὰ διορίσουν, αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ Π.Δ. 805/1974 συγκροτηθεῖσαι ἐπιτροπαὶ ἀγῶνος τῶν κεκη-

ρυγμένων ὑπὲρ τῆς βασιλευομένης δημοκρατίας καὶ τῶν κεκηρυγμένων ὑπὲρ τῆς ἀβασιλεύτου δημοκρατίας.

β) Πλὴν τῶν ὡς ἄνω ἀντιπροσώπων τὸ προεδρεῖον ἐκάστης ἐπιτροπῆς, δύναται νὰ διορίσῃ καὶ ἓνα πληρεξούσιον εἰς ἐκάστην ἐκλογικὴν περιφέρειαν ὃ ὁποῖος ἔχει, ἅπαντα τὰ δικαιώματα τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἄρθρου 40 παρ. 5 τῆς ἰσχυοῦσης νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν.

γ) Οἱ ἀντιπρόσωποι διορίζονται δι' ἐγγράφου δηλώσεως τοῦ προεδρείου τῆς ἐπιτροπῆς, ἢ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω πληρεξουσίου. Ἡ δῆλωση κατατίθεται εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας.

δ) Ἐὰν οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι, ἐκάστης, τῶν κεκηρυγμένων ὑπὲρ τῆς βασιλευομένης δημοκρατίας καὶ τῶν κεκηρυγμένων ὑπὲρ τῆς ἀβασιλεύτου δημοκρατίας, ἐπιτροπῶν, εἶναι περισσότεροι τοῦ ἑνός, τότε διενεργεῖται ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς κλήρωσις. Εἰς τὸ ἐκλογικὸν τμήμα παραμένουν ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων ἐκληρώθησαν τὰ ὀνόματα. Ἡ σχετικὴ περὶ τῆς κληρώσεως ἀπόφασις τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καταχωρίζεται εἰς τὸ βιβλίον πρακτικῶν αὐτῆς.

11. Ἐκλογικοὶ φάκελλοι-ψηφοδέλτια.

α) Οἱ φάκελλοι, (ἄρθρον 8) ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐγκλείονται τὰ ψηφοδέλτια εἶναι κρατικοὶ καὶ κατασκευάζονται μερίμνη τοῦ Ὑπουργείου τούτου, εἶναι δὲ τῆς αὐτῆς ἀποχρώσεως, διαστάσεων κ.λπ., ὡς καὶ οἱ χρησιμοποιοιθέντες κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974. (80266/4-10-1974 ἀπόφασις Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν (ΦΕΚ 979/5-10-1974 τ.Β').

β) Ἐν ἐλλείψει τοιούτων φακέλλων, ἐφαρμογὴν ἔχουν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 68 παρ. 3 τῆς ἰσχυοῦσης «νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν», ἐπιτασσόμενα.

γ) Καὶ τὰ ψηφοδέλτια, κατασκευάζονται μερίμνη τοῦ Ὑπουργείου τούτου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Π.Δ. 805/1974.

δ) Ἐκ τῶν ψηφοδελτίων, τὰ μὲν δηλωτικὰ τῆς βουλήσεως τοῦ ψηφοφόρου ὑπὲρ τῆς βασιλευομένης δημοκρατίας ἀναγράφουν ἐντύπως διὰ κεφαλαίων γραμμάτων κατὰ ἀποχρώσεως τὰς λέξεις «ΒΑΣΙΛΕΥΟΜΕΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» τὴν μίαν κάτωθι τῆς ἐτέρας, τὰ δὲ τοιαῦτα τῆς βουλήσεως ὑπὲρ τῆς ἀβασιλεύτου δημοκρατίας, ἀναγράφουν ἐντύπως διὰ κεφαλαίων γραμμάτων πρασίνης ἀποχρώσεως τὰς λέξεις «ΑΒΑΣΙΛΕΥΤΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν.

ε) Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Π.Δ. 805/1974 τὸ ψηφοδέλτιον εἶναι ἄκυρον ὅταν :

1) Ἐχῇ σχῆμα καὶ διαστάσεις ἐμφανῶς διαφερούσας τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 παρ. 1 τοῦ Π.Δ. τούτου ὀριζομένων.

2) Φέρη διακριτικόν τι σημεῖον ὥστε νά παραβιάζεται τὸ ἀπόρρητον τῆς ψηφοφορίας.

3) Εἶναι οἰοδηήποτε ἄλλου χρώματος ἢ ἀνεγράφη ἄλλας λέξεις, πλὴν τῶν ἀνωτέρω.

4) Εἶναι λευκὸν ἢ χειρόγραφον.

5) Ἐάν εἰς τὸν φάκελλον εὔρεθῶν πλείονα τοῦ ἐνὸς ψηφοδέλτια ἀντιθέτου περιεχομένου θεωροῦνται ἄκυρα, ἐάν δὲ εἶναι τοῦ αὐτοῦ περιεχομένου εἶναι ἔγκυρα, λογιζόμενα, ὡς μία ψῆφος.

στ) Οἱ Νομάρχαι δέον νά ἐφοδιάσουν τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς διὰ τοῦ ἀπαραιτήτου ἀριθμοῦ ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν ψηφοδελτίων καὶ ἐκλογικῶν φακέλων. Ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν Νομαρχιῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς μ ἢ ἀ π ο σ τ ο λ ῆ ς εἰ ς τ ᾶ ἔ κ λ ο γ ι κ ᾶ τ μ ῆ μ α τ α λ ε υ κ ῶ ν ψ ῆ φ ο δ ε λ τ ῖ ω ν.

12. Ἐκλογικοὶ κατάλογοι.

α) Θὰ ἰσχύσουν οἱ αὐτοί, δι' ἕκαστον ἐκλογικὸν τμήμα, οἱ ὁποῖοι ἴσχυσαν καὶ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974, ἦτοι :

1) Οἱ ἐνιαῖοι λεξικογραφημένοι καὶ κωδικοποιημένοι ἐκλογικοὶ κατάλογοι μέχρι καὶ τῆς ἀναθεώρησης τοῦ 1973, συμπεριλαμβανομένης.

2) Τὰ δακτυλογραφημένα καὶ δεόντως κυρωθέντα παραρτήματα καταλόγων ἐκλογικῶν βιβλιαρίων, τῆς ἀναθεώρησης 1974 (ἐγγραπτέων, μετεγγραπτέων, ἐκλογέων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν).

3) Οἱ εἰδικοὶ ἐκλογικοὶ κατάλογοι δημοσίων ὑπαλλήλων, στρατιωτικῶν κλπ. ὡς ἔχουν καὶ ἴσχυσαν καὶ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974.

4) Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρ. 5 τοῦ ἀρθροῦ 75 τῆς ἰσχυοῦσης νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν, συντασσόμεναι ὀνομαστικαὶ καταστάσεις τῶν ἀνδρῶν τῆς φρουρᾶς τῶν ἐκλογικῶν τμημάτων.

β) Ἐάντις οἱ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974 ψηφοφορήσαντες, θὰ ψηφοφορήσουν καὶ κατὰ τὸ Δημοψήφισμα, ἔστω καὶ ἐάν, ἐκ παραδρομῆς κατὰ τὴν λεξικογράφησιν, δὲν ἀνεγράφησαν εἰς τοὺς καταλόγους ἢ φέρονται, ἰδίᾳ αἱ γυναῖκες ἐκλογεῖς, μὲ τὸ ἐπώνυμον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, χ ω ρ ῖ ς ν ᾶ ἀ π α ι τ ῆ ῖ ἢ ζ ῆ τ ῆ ῖ ὑπὸ τῶν ἐκλογέων τῶν κατηγοριῶν τούτων καὶ ἡ προσκόμισις τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν π.χ. εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν βεβαίωσις τοῦ ἀρμοδίου πρωτοδικείου, διότι τὸ γεγονός ἐστὶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974 ἤσκησαν τὸ ἐκλογικὸν τῶν δικαιώμα, προκύπτοντος τούτου ἐκ τοῦ ἐκλογικοῦ τῶν βιβλιαρίου, ἀποτελεῖ ἀμάχητον τεκμήριον ἐγγραφῆς τῶν εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους ἢ εἰς τὴν δευτέραν, ληξιαρχικὴ πράξις γάμου κ.λ.π.

13. Ψηφοφορία και άναγνώρισις τῶν ψηφοφόρων.

α) Ἡμερομηνία τῆς, καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν, καθολικῆς, ἀμέσου καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, ὠρίσθη, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 804/1974 Π.Δ. «Περὶ προκηρύξεως δημοψηφίσματος διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μορφῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς Χώρας» (ΦΕΚ 353/Α ἀπὸ 22 Νοεμβρίου 1974) ἢ 8η Δεκεμβρίου 1974, ἡμέρα Κυριακὴ καὶ ἀπὸ 07.28' μέχρι 17.06' ὥρας.

β) Οἱ ἐκλογεῖς, προσέρχονται ἀνὰ πέντε (5) καὶ παρουσιάζονται εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν, ἢ ὅποια ἀφοῦ ἀναγνωρίσῃ τὴν ταυτότητα αὐτῶν καὶ ἐπαληθεύσει τὴν ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ ἐγγραφὴν των, ἐγγχειρίζει εἰς ἕκαστον τούτων ἓνα ἐπισημασμένον φάκελλον, ὅστις μονογραφεῖται κατὰ τὴν ὥραν τῆς παραδόσεώς του ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπιτίθεται ἐπὶ τῆς προσθίας πλευρᾶς αὐτοῦ ἢ σφραγίς τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς. Ὡσαύτως εἰς τοὺς ἐκλογεῖς ἐγγχειρίζονται καὶ ψηφοδέλτια ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν.

γ) Ἡ ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἀναγνώρισις τῶν ἐκλογέων, ἐνεργεῖται βάσει τοῦ ἐκλογικοῦ των βιβλιαρίου καὶ τῆς ἀστυνομικῆς των ταυτότητος νέου ἢ παλαιοῦ τύπου καὶ ἐν ἐλλείψει ταύτης διὰ παντὸς προσφόρου, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἀποδεικτικῆς τῆς ταυτότητος (Ἐγγράφου στοιχείου, Διαβατήριον, συνταξιοδοτικὸν βιβλιάριον κ.λ.π.).

Εἰς οὐδένᾳ, δύναται ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ ψηφοφορήσῃ ἐὰν μὴ προσαγάγῃ τὸ ἐκλογικὸν αὐτοῦ βιβλιάριον.

δ) Ἐπὶ τῶν προσαγομένων νέων ἐντὸς ζελατίνης ταυτότητων, ὁ Πρόεδρος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐπιφέρει δι' εἰδικοῦ ἀιχμηροῦ ὄργανου, (καρφίδος) καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 3 τετραγωνιδίου, ἐμφανῆ διάτρησιν, ἀποτελοῦσαν ἔνδειξιν ὅτι ὁ ἐκλογεὺς ἤσκησε τὸ ἐκλογικὸν αὐτοῦ δικαίωμα. Προκειμένου περὶ :

1) Ἐντὸς ζελατίνης στρατιωτικῶν ταυτότητων (π.χ. τῶν, εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις, τὰ Σώματα Ἀσφαλείας, τὸ Πυροσβεστικὸν Σῶμα κλπ. ὑπηρετούντων, ἡ διάτρησις γίνεται ἐπὶ τοῦ γράμματος Η ἢ ἡ τῆς τρίτης συλλαβῆς τῆς λέξεως «Ταύ-τό-της» ἢ «Ταύ-τό-τη-τος».

2) Περὶ ταυτότητων παλαιοῦ τύπου ἢ ἐτέρων ἐγγράφων δηλωτικῶν τῆς ταυτότητος τοῦ ἐκλογέως ὁ δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος σφραγίζει καὶ βεβαιοῖ ἐνυπογράφως ἐπ' αὐτῶν, ὅτι ὁ ἐκλογεὺς ἐψήφισεν.

ε) Ἐν περιπτώσει μὴ προσαγωγῆς ἀστυνομικῆς ταυτότητος ἢ ἐτέρου, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐγγράφου, ὁ ἐκλογεὺς, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι παραδεκτὸς πρὸς ἀσκῆσιν τοῦ ἐκλογικοῦ του δικαίωματος, μόνον ἐὰν δηλώσῃ ὑπευθύνως ὅτι δὲν κατέχει τοιαύτην.

Αί τοιαῦται δηλώσεις, τοποθετοῦνται μερίμνη τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς ἐντὸς τοῦ εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον παραδιδόμενου σάκκου, μετὰ τῶν λοιπῶν ἐκλογικῶν στοιχείων καὶ ἐντὸς εἰδικοῦ φακέλλου, ἀναγράφοντος τὰς λέξεις «ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ». Ἐπὶ τῶν δηλώσεων τούτων σημειοῦται ἀπαραιτήτως καὶ ὁ ἀριθμὸς ὑφ' ὃν φέρεται ἐγγεγραμμένος ὁ ἐκλογεὺς, εἰς τὸν οἰκεῖον κατάλογον. Τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται καὶ προκειμένου περὶ ἐκλογέων ἐγγεγραμμένων εἰς τοὺς εἰδικούς ἐκλογικούς καταλόγους (δικαστικῶν λειτουργῶν, ὑπαλλήλων κ.λ.π.).

στ) Εἶτα ὁ ἐκλογεὺς, ὀφείλει, νὰ ἀποσυρθῆ εἰς τὸν ἀποκεχωρισμένον χώρον, διὰ νὰ ψηφοφορήσῃ, κατὰ τὴν βούλησιν αὐτοῦ, κλείσῃ τὸ ψηφοδέλτιον τῆς προτιμῆσεώς του ἐντὸς τοῦ φακέλλου καὶ ἀφοῦ ἐπικολλήσῃ τοῦτον ἐπανερχεται εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοὺς λοιποὺς παρισταμένους, ὥστε νὰ βεβαιωθοῦν ὅτι κρατεῖ ἓνα μόνον φάκελλον, φέροντα τὴν σφραγιῖδα τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ὃ, ρίπτει τοῦτον ἰδιοχείρως ἐντὸς τῆς κάλπης.

ζ) Ἐκλογεὺς ὅστις ἕνεκα σωματικῆς ἀδυναμίας δὲν δύναται νὰ πράξῃ τὰ ἀνωτέρω, δικαιοῦται νὰ ἀπευθυνθῆ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς ἢ εἰς μέλος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ τοῦ παράσχωσι τὴν ἐν προκειμένῳ συνδρομὴν των, ὑποχρεωμένων τούτων κατὰ νόμον πρὸς τοῦτο. Ἐν προκειμένῳ σημειοῦμεν ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐκλογέα νὰ ρίπτῃ εἰς τὴν κάλπην τὸ ψηφοδέλτιον αὐτοῦ (ι) ἂν τοῦτο δὲν εἶναι ἐντὸς ἐπισεσημασμένου φακέλλου ἢ ἂν ὁ φάκελλος δὲν ἔχει κλεισθῆ καὶ (ιι) ἂν ὁ ἐκλογεὺς δὲν ἀπεσύρθη προηγουμένως εἰς τὸν ἀποκεχωρισμένον χώρον κατὰ τὰ ὡς ἀνω ὀριζόμενα (παρ. 4 ἀρθροῦ 76 Π.Δ. 650/1974). Μετὰ τὴν ἀσκησιν τῆς ψηφοφορίας ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, σφραγίζει τὸ ἐκλογικὸν βιβλιάριον τοῦ ἐκλογέως, μὲ τὴν ἔνδειξιν ὅτι ὁ ἐκλογεὺς ἐψήφισε, θέτων ἡμερομηνίαν καὶ ὑπογραφήν. Προκειμένου, περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, στρατιωτικῶν κ.λ.π. χορηγῆ ὑποχρεωτικῶς σχετικὴν περὶ τούτου βεβαίωσιν, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 108 τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας προβλεπομένων κυρώσεων.

14. Ψηφοφορία ὑπαλλήλων, στρατιωτικῶν κλπ.

α) Οἱ ἐκλογεῖς οὗτοι θὰ ψηφίσουν εἰς τὰ αὐτὰ ἐκλογικὰ τμήματα, μετὰ τῶν λοιπῶν ψηφοφόρων εἰς τὰ ὅποια προσέρχονται ἀτομικῶς καὶ οὐχὶ συντεταγμένοι, ἢ ὑφ' οἰανδήποτε συνοδείαν.

β) Οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ψηφίζουν εἰς τὰ πλησιέστερα ἐκλογικὰ τμήματα τοῦ Νομοῦ Χαλκιδικῆς, τὰ ὀρισθέντα ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, διὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974 (ἀρθρον 5 παρ. 3).

γ) Ἡ ἀσκησις τῆς ψηφοφορίας διενεργεῖται βάσει τῆς ἐγγραφῆς

των εις τούς ειδικούς εκλογικούς καταλόγους και επί τῇ ἐπιδειξει τοῦ αστυνομικοῦ δελτίου ταυτότητος ἢ ἐτέρου ἀποδεικτικοῦ τῆς ταυτότητος ἐγγράφου στοιχείου, προκειμένου δὲ περὶ στρατιωτικῶν, τοῦ ἀτομικοῦ των βιβλιαρίου ἢ ἐλλείψει τούτου τῆς στρατιωτικῆς των ταυτότητος.

δ) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν τὰ ἐν τῇ ἀνωτέρω παραγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 13 ἐκτεθέντα.

15. Προτεραιότης ψηφοφορίας.

Πρόσωπα τὰ ὅποια δὲν δύνανται νὰ ἀναμένωσιν ἐπὶ μακρὸν ἔξωθι τῶν ἐκλογικῶν τμημάτων εἴτε λόγῳ τῶν σωματικῶν των δυνάμεων (ὡς π.χ. κυφοροῦσαι, ὑπερήλικες, ἀνάπηροι, ἀσθενεῖς κ.λ.π.) εἴτε λόγῳ διατεταγμένης ὑπηρεσίας (ὡς Ἀξιωματικοὶ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τοῦ Στρατοῦ, τῆς αστυνομίας πόλεων και τῆς χωροφυλακῆς, αστυνομικὰ ὄργανα ἐν γένει ἢ ὑπάλληλοι ἀσχολούμενοι μετὰ δημοψήφισμα ἢ τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ) δέον ὅπως ψηφίζουν κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα. Πρὸς τοῦτο ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς φρουρᾶς, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, δέον ὅπως παρέχῃ κάθε δυνατὴν διευκόλυνσιν και συνδρομὴν εἰς τὰ ἔχοντα ἀνάγκην βοήθειας ἢ διευκολύνσεως πρόσωπα, χάριν τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμφέροντος. Ὁ πρόεδρος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ὑποχρεοῦται, ὅπως, εἰς τὰς μεγάλας πόλεις και εἰς τὰ ἐκλογικὰ τμήματα ἔθθα θέλει παρατηρηθῆ προσέλευσις μεγάλου ἀριθμοῦ ἐκλογέων, λάβῃ τὰ, κατὰ τὴν κρίσιν του ἀναγκαῖα μέτρα, ἵνα πρὸς διευκόλυνσιν αὐτῶν, διανέμωνται ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς φρουρᾶς ἢ ἄλλων ἐπιλεγομένων ὑπ' αὐτοῦ προσώπων δελτία προτεραιότητος εἰς ἕκαστον προσερχόμενον ἐκλογέα, βάσει τῶν ὁποίων θὰ καθορίζεται ἡ σειρά εἰσόδου.

16. Ψηφοφορία μελῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, Ἐφόρων, ἀναπληρωτῶν ἀντιπροσώπων τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ἐρμηνέων Τουρκικῆς γλώσσης και ἀνδρῶν φρουρᾶς.

α) Τὰ μέλη τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ψηφίζουν εἰς 2 τμήματα ἐκπληροῦσι τὰ καθήκοντά των, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 55 τοῦ Π. Δ/τος 650/1974. Περὶ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ των δικαιώματος γίνεται μνεία ἐν τῷ βιβλίῳ πρακτικῶν και ἀναγράφονται τὰ στοιχεῖα αὐτῶν ἰδιαίτερος εἰς τὸ οἰκεῖον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, βεβαιοῦται δὲ ἡ ψηφοφορία των ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς και εἰς τὸ ἐκλογικὸν των βιβλιαρίων.

β) Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς ψηφίζουν εἰς ὁ ἐκλογικὸν τμήμα ἀσκοῦν τὰ καθήκοντά των, οἱ ἔφοροι και οἱ μὴ ἀσκήσαντες καθήκοντα, ἀναπληρωταὶ ἀντιπρόσωποι τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς ψηφίζουν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀρθρου εἰς ἐκλογικὸν τμήμα τῆς ἔδρας τοῦ ἐφόρου, ὀριζόμενον ὑπ' αὐτοῦ. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς

δικαστικής αρχής τακτικοί και αναπληρωματικοί, ως και οι έφοροι αυτών, ψηφίζουν, μόνον έφ' όσον είναι έγγεγραμμένοι εις έκλογικόν κατάλογον δήμου τινός η κοινότητος του κράτους, υπογράφοντες προς τουτο υπεύθυνον δήλωσιν αναφέρουσαν τον δήμον η την κοινότητα εις ην είναι έγγεγραμμένοι (άρθρον 62 Έκλ. Νομοθεσίας). Οί αναπληρωματικοί αντιπρόσωποι τής δικαστικής αρχής δέον να ψηφίζουν όλίγον προ του πέρατος τής ψηφοφορίας διότι είναι ένδεχόμενον να αναπληρώσουν έν τώ μεταξύ τακτικούς αντιπροσώπους, ότε θα ψηφίσουν εις τό οικείον έκλογικόν τμήμα. Η άνωτέρω διάταξις του άρθρου 62 τής έκλογικής νομοθεσίας, δια ταυτότητα νομικού λόγου, έχει άνάλογον έφαρμογήν και επί των κατά τας διατάξεις του άρθρου 57 τής έκλογικής νομοθεσίας έρμηνέων τής τουρκικής γλώσσης, οτινες, ως αποτελούντες βοηθητικά όργανα των έφορευτικών έπιτροπών, δύνανται, ως και τά μέλη των έπιτροπών τούτων, να ψηφίζουν εις τά έκλογικά τμήματα εις ά άσκούν τά καθήκοντα του έρμηνέως. Οίκοθεν νοείται ότι και οι έκλογείς ούτοι δια να ψηφίσουν δέον να εύρισκωνται έγγεγραμμένοι εις τους έκλογικούς καταλόγους δήμου η κοινότητός τινος τής αυτης έκλογικής περιφερείας.

γ) Οί άνδρες τής φρουράς έκάστου έκλογικού τμήματος, οτινες δέν δύνανται να είναι περισσότεροι των έξ (6) κατά τας διατάξεις του άρθρου 47 του Π. Δ/τος 650/1974, ψηφίζουν εις τό έκλογικόν τμήμα, οτινος αποτελούν την φρουράν, μόνον έφ' όσον είναι έγγεγραμμένοι, είτε (ι) εις τους κοινούς έκλογικούς καταλόγους τής έκλογικής περιφερείας εις ην υπάγεται τό τμήμα, οτινος άπαρτίζουν την φρουράν, είτε (ιι) εις τους ειδικούς έκλογικούς καταλόγους τής έκλογικής περιφερείας, εις ην υπάγεται τό τμήμα, οτινος άπαρτίζουν την φρουράν, ότε ψηφίζουν επί τη βάσει των όνομαστικών καταστάσεων τής παρ. 5 του άρθρου 75 του Π. τούτου Δ/τος.

δ) Αί καταστάσεις επί τη βάσει των όποίων ψηφίζουν οι άνδρες τής φρουράς συντάσσονται υπό των διοικητών των μονάδων των, βεβαιούντων έν αυταίς υπευθύνως ότι οι εις αυτάς περιλαμβανόμενοι είναι έγγεγραμμένοι εις τους υπό του οικείου προέδρου πρωτοδικών έπικυρωθέντες ειδικούς έκλογικούς καταλόγους του άρθρου 27 του Π. Δ/τος 650/1974 δια τας γενικάς έκλογάς τής 17ης Νοεμβρίου 1974 και αποστέλλονται άπ' ευθείας εις τον πρόεδρον τής έφορευτικής έπιτροπής του οικείου έκλογικού τμήματος, δια του επί κεφαλής τής φρουράς, ό δέ πρόεδρος τής έφορευτικής έπιτροπής βεβαιού δια πρακτικού ότι οι εις τό τμήμα ψηφίσαντες, ως άνδρες τής φρουράς αυτού, άπετέλεσαν πράγματι την φρουράν του. Οί άνδρες τής φρουράς θα ψηφίσουν καθ' όν τρόπον έξετέθη άνωτέρω, ως και οι λοιποί έκλογείς.

17. Ψηφοφορία έκλογέων άρθρον 141 Έκλογικής Νομοθεσίας.

Δια του άρθρου 5 του Π.Δ. 805/1974 καθορίζεται ότι, δια τους άποκατασταθέντας εις τά πολιτικά των δικαιώματα έκλογείς, έφαρμό-

ζονται αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 141 τῆς ἰσχυροῦσης νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν. Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας, οἱ ἐκλογεῖς οὗτοι, ἀφ' ἐνὸς θεωροῦνται ὡς μηδέποτε ἀποστερηθέντες τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ ἐκ τούτων διαγραφέντες, ἐκ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, δικαιοῦνται νὰ ἀσκήσουν τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου εἰς τὸ ἐκλογικὸν τμήμα τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος ἢ τῆς ἐνορίας, εἰς ἃ θὰ ἐψήφισον, ἐὰν δὲν εἶχον διαγραφῆ ἐκ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων. Οἱ ἐν λόγῳ ἐκλογεῖς ὀφείλουν νὰ προσαγάγουν εἰς τὴν οἰκείαν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν βεβαιώσιν τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως πλημμελειοδικῶν ἢ ἐπιτρόπου καὶ δηλώσιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Δ/τος 105/1969, «περὶ ἀτομικῆς εὐθύνης τοῦ δηλοῦντος ἢ βεβαιοῦντος». Ἐν τῇ βεβαιώσει, πιστοποιεῖται ἡ ἀποκατάστασις τοῦ εἰς ὃν ἀφορᾷ εἰς τὰ πολιτικὰ του δικαιώματα. Ἐν τῇ δηλώσει, ὁ ὑπογράφων ταύτην δηλοῖ ὅτι ἦτο ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος ἢ τῆς ἐνορίας, εἰς τὸ ἐκλογικὸν τμήμα τοῦ ὁποίου ἀσκεῖ τὸ ἐκλογικὸν του δικαίωμα καὶ ὅτι κέκτηται πάντα τὰ νόμιμα προσόντα τοῦ ἐκλογέως. Τονίζεται, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν οὕτω ψηφίζοντων ἀναγράφεται, κεχωρισμένως, εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν τοῦ βιβλίου πρακτικῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, τὰ δὲ ὑποβαλλόμενα δικαιολογητικά (βεβαιώσεις καὶ δηλώσεις) δεόν νὰ συσκευασθοῦν εἰς δέμα, φέρον τὴν ἐνδειξὴν «Δικαιολογητικά ψηφισάντων βάσει ἄρθρου 141».

18. Ἐκλογεῖς, μεταβάλλοντες ὁμαδικῶς διαμονὴν ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἢ ἑτέρου νομοῦ.

Οἱ ἐκλογεῖς οὗτοι, θὰ ψηφίσουν εἰς τὰ αὐτὰ ἐκλογικὰ τμήματα καὶ καταστήματα ψηφοφορίας εἰς τὰ ὁποῖα ἤσκησαν τὸ ἐκλογικὸν των δικαίωμα καὶ κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974, ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις καὶ συνθήκας.

19. Ἐνστάσεις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας.

Κατὰ τὰς συνδεδασμέναις διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ Π.Δ., 805/1974 καὶ 40, 78, 81 τῆς νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν, πᾶς ἐκλογεὺς ἢ καὶ οἱ παριστάμενοι ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπιτροπῶν, τῶν κεκηρυγμένων, ὑπὲρ τῆς βασιλευομένης καὶ τῶν κεκηρυγμένων, ὑπὲρ τῆς ἀβασιλευτου, δημοκρατίας, δικαιούται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν ἐνστάσεις ἀναφερομένας εἰς παραβάσεις τοῦ Νόμου, λαβοῦσαςχώραν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ ἐκλογικοῦ τμήματος. Αἱ ἐνστάσεις εἶναι ἔγγραφοι καὶ καταχωρίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ βιβλίον πρακτικῶν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ ὑποβολὴ οἰασδήποτε ἐνστάσεως δὲν διακόπτει τὴν ψηφοφορίαν. Ἐπὶ τῶν ὑποβληθεισῶν ἐνστάσεων ὡς καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου ἀναφυομένου κατὰ τὴν ἐκλογὴν ζητήματος ἀποφαίνεται ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ ἠτιολογημένως, εἴτε ἀμέσως εἴτε καὶ μετὰ τὸ πέρασ τῆς ψηφοφορίας, καταχωρίζουσα τὰς ἀποφάσεις της εἰς τὸ βιβλίον πρακτικῶν αὐτῆς.

Ειδικῶς περὶ τοῦ ἐγκύριου τῶν ψηφοδελτίων δύναται νὰ διατυπωθῇ ἡ ἔνστασις ἐκ μέρους παντὸς μέλους τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, τοῦ δικαστικοῦ ἀντιπροσώπου, καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν παρατάξεων. Ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως τῆς παρούσης παραγράφου ἀποφαίνεται ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ ἀκροασθῇ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς (ἄρθρ. 78 παρ. 4 ἐκλογικῆς νομοθεσίας).

20. Τήρησις τάξεως κατὰ τὴν ψηφοφορίαν.

α) Ἡ φροντίς διὰ τὴν τήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας καὶ πέριξ αὐτοῦ, ἀνήκει, κατὰ τὸ ἄρθρον 79 τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν, ἐπιτηροῦντος τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπάγεται ἀμέσως εἰς αὐτὴν καὶ ἐκτελεῖ ἀπροφασίστως τὰς αἰτήσεις τῆς ἢ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένη δύναμις τῆς ἀστυνομίας, χωροφυλακῆς ἢ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ. Ἐὰν ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ ἢ μέλη τινὰ αὐτῆς, διαρκούσης τῆς ψηφοφορίας καταστοῦν ἔνοχοι ἀξιοποίνου πράξεως ἢ παραβάσεως τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς (ἄρθρ. 70 παρ. 2 ἐκλογ. Νομοθεσίας) συντάσσει μὲν παραχρῆμα ἔκθεσιν τῆς πράξεως ταύτης, ἐπιλαμβάνεται δὲ τῆς καταδιώξεως τοῦ ὑπαίτιου εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκλογῆς.

β) Ἡ παρουσία οἰασδήποτε ἐνόπλου δυνάμεως εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας ἢ πέριξ αὐτοῦ, πλην τῆς πρὸς τοῦτο τεταγμένης φρουρᾶς, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως κατὰ τὸ ἄρθρον 80 τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας. Ἡ ἐν τῇ πόλει ἢ τῷ χωρίῳ ἔνθα ἐνεργεῖται ἡ ψηφοφορία στρατιωτικὴ δύναμις ὀφείλει νὰ διακείμενη ἐντὸς τῶν στρατώνων καθ' ὅλον τὸ διάστημα αὐτῆς, ἐξαιρουμένων τῶν κληθέντων παρὰ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς σκοπῶν καί, εἰς τὰς πόλεις, τῶν τακτικῶν περιπόλων. Μόνον εἰς περίπτωσιν σπουδαίας συγκρούσεως καὶ μετὰ ματαίαν προσπάθειαν τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ἐπαναφέρῃ οἰκοθεν τὴν τάξιν, δύναται αὕτη νὰ προκαλέσῃ ἐγγράφως τὴν συνδρομὴν τῆς, κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον, ὀρισμένης ἐνόπλου δυνάμεως, ἣτις, εὐθὺς ὡς ἡ τάξις ἀποκατασταθῇ, ἀπέργεται αὐθωρεὶ ἐκ τοῦ τόπου τῆς ψηφοφορίας (παρ. 2 ἄρθρ. 80 ἐκλογικῆς νομοθεσίας). Περὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω γίνεται μνεῖα εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Ἐπιτροπῆς. Εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας καὶ πέριξ αὐτοῦ ἀπαγορεύεται ἐπίσης ἡ προσέλευσις παντὸς ἐκλογέως ἢ πολίτου ἢ ἀξιοματικοῦ φέροντος ὄπλον ἢ οἰονδήποτε ὄργανον ἐπιτήδειον πρὸς ἐπίθεσιν. Τέλος ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος εἰς τὸ κατάστημα ψηφοφορίας οἰουδήποτε ὑπαλλήλου εἴτε πολιτικοῦ εἴτε στρατιωτικοῦ μὴ ἐκπληροῦντος κατὰ τὸν ἐκλογικὸν νόμον καθήκοντα ἢ μὴ καλουμένου πρὸς ψηφοφορίαν. Εἰς τὴν αὐτὴν ἀπαγόρευσιν ὑπάγονται καὶ οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι ὡς καὶ πᾶς πολίτης. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου γίνεται σύστασις πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ἵνα, ὁσάκις ἐνεργοῦν ὡς ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 59 παρ. 2 τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας εἰς τὸν

στενόν τοπικόν χώρον τόν προοριζόμενον ὑπό τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων κατὰ τήν ἡμέραν τῶν ἐκλογῶν καί μόνον, περιορίζονται ἐντός τῶν πλαισίων τῆς σαφούς ταύτης διατάξεως καί μὴ παρασύρονται εἰς τήν ἄσκησιν ἀλλοτρίων καθηκόντων, ὅπερ ἀπαγορεύεται.

21. Παρακολούθησις ψηφοφορίας ὑπό ἀνταποκριτῶν ἐφημερίδων.

Εἰς τοὺς ἐφωδιασμένους δι' ἐδικῶν ταυτοτήτων τῆς Γενικῆς Δ/νσεως Τύπου τοῦ Ἰπουργείου Προεδρίας ἀνταποκριτάς, τοῦ Ἐξένου Τύπου, Ραδιοφώνου καί Τηλεοράσεως, κινηματογραφιστάς καί φωτορεπόρτερ ὡς καί εἰς τοὺς συνοδευόντας αὐτοὺς διεσμηνεῖς, δέον ὅπως ἐπιτρέπηται ἐκάστοτε ἢ εἴσοδος αὐτῶν εἰς τὰ ἐκλογικὰ τμήματα, πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου των. Διὰ τοὺς Ἑλλήνας δημοσιογράφους καί τοὺς ἐκδότας τοῦ περιοδικοῦ τύπου ἐπιτρέπεται ἢ εἴσοδος ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει ταυτότητος τῆς Ἐνώσεως Συντακτῶν καί τῆς ἐπαγγελματικῆς των αὐτότητος ἀντιστοίχως. Οἴκοθεν νοεῖται, ὅτι ἡ εἴσοδος εἰς τὰ ἐκλογικὰ τμήματα τῶν ὡς ἄνω προσώπων θὰ γίνεται κατὰ τρόπον μὴ παρακωλύοντα τήν κανονικὴν διεξαγωγὴν τῆς ψηφοφορίας καί μὴ ἐπιβραδύνοντα αὐτήν.

22. Παράτασις ψηφοφορίας.

Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς, διὰ τοῦ προγράμματος, καθοριζομένης ὥρας λήξεως τῆς ψηφοφορίας ἢ ἐφορευτικῆ ἐπιτροπῆ δύναται νὰ παρατείνῃ αὐτὴν ἐπὶ δύο ὥρας κατ' ἀνώτατον ὄριον, μόνον ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται παρουσία ἐκλογέων ἐπιθυμούντων νὰ ψηφοφορήσουν (ἄρθρον 82 Π. Δ/τος 650/1974). Ἐὰν ἡ ψηφοφορία διεκόπη δι' οἰονδήποτε λόγον αὕτη παρατείνεται συμφωνούντος καί τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ χρόνου καθ' ὃν διήρκεσαν αἱ τυχόν διακοπαί. Κατὰ παρέκκλισιν καί εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις πλήρως δικαιολογημένας, ἢ ἐφορευτικῆ ἐπιτροπῆ δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν ψηφοφορίαν καί πέραν τῶν δύο ὥρῶν, ὡς καί πέραν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν διεκόπη μέχρις ἐξαντλήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων ἐκλογέων.

23. Περάτωσις ψηφοφορίας.

Μετὰ τὴν λήξιν τῆς ψηφοφορίας κηρῦσσεται αὕτη περατωθεῖσα καί κλείονται αἱ θύραι τοῦ καταστήματος. Μεθ' ὅ, συντάσσεται πρακτικὸν ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναφέρονται τὰ ἐν τῇ παρ. 2 τοῦ ἀρθρου 15 τοῦ Π.Δ. 805/1974 καθοριζόμενα στοιχεῖα καί ὁ λόγος τῆς τυχόν συνεχίσεως αὐτῆς πέραν τῆς ὀρισμένης. Ὡσαύτως ἐν τῷ πρακτικῷ πιστοποιεῖται ὅτι αἱ ἐπὶ τῆς κάλπης σφραγιῖδες εὐρέθησαν ἄθικτοι κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀνοίγματος αὐτῆς (ἄρθρον 82 ἐκλογικῆς νομοθεσίας). Ἀντίγραφον τῆς πράξεως ἀποστέλλεται εἰς τὸν Νομάρχην καί εἰς τὸν οἰκειὸν Δήμαρχον ἢ Πρόεδρον τῆς Κοινότητος.

24. "Ανοιγμα κάλπης—Αρίθμησης φακέλλων.

Μετά την κατά τὰ ἀνωτέρω περάτωσιν τῆς ψηφοφορίας ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ὀρίζει τὰ καθήκοντα ἐκάστου μέλους καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀνοίγεται ἡ κάλπη ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν ἀντιπροσώπων. Ἀκολουθῶν ἀριθμοῦνται οἱ φάκελλοι, χωρὶς νὰ ἀνοίγουν, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς ἀριθμήσεως ἀνγράφεται ὀλογράφως εἰς τὸ βιβλίον πρακτικῶν. Ἐὰν ἐκ τῆς ἀριθμήσεως τῶν φακέλλων τῶν ἐκλογέων προκύψῃ διαφορά μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψηφοφορησάντων ἐφαρμόζονται τὰ ἐν ἄρθρῳ 83 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 650/1974 Π. Δ/τος ὀριζόμενα. Ἐν συνεχείᾳ ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ τοποθετεῖ ἐκ νέου ἐντὸς τῆς κάλπης ἀπαντας τοὺς φακέλλους.

25. Διαλογὴ ψηφοδελτίων—Διαβίβασις ἀποτελεσμάτων.

Μετά ταῦτα, ἀρχεται ἡ ἀποσφράγισις τῶν φακέλλων καὶ ἡ διαλογὴ τῶν ψηφοδελτίων συντελουμένη, κατὰ τὰς σαφεῖς καὶ μὴ ἐπίδεχομένας ἐπεξηγήσεων διατάξεις τῶν ἄρθρων 14 καὶ 15 τοῦ Π. Δ/τος 805/1974.

26. Τὰ μετὰ τὴν περάτωσιν τῆς διαλογῆς.

Μετά τὴν περάτωσιν τῆς διαλογῆς, τὸ κλείσιμον τῶν πινάκων διαλογῆς καὶ τὴν σύνταξιν τῆς σχετικῆς πράξεως εἰς τὸ βιβλίον τῶν πρακτικῶν, ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ ὑποχρεοῦται, εὐθύς ἀμέσως, νὰ περικλείσῃ καλῶς τὸ πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας, τὸ βιβλίον πρακτικῶν, τοὺς πίνακας τῆς διαλογῆς καὶ τὰ τυχόν ἄλλα ἐκλογικὰ ἔγγραφα, ὡς καὶ τὰ δέματα τῶν ψηφοδελτίων τακτοποιημένα κατὰ κατηγορίας, ὑπὲρ τῆς βασιλευομένης καὶ ὑπὲρ τῆς ἀβασιλεύτου δημοκρατίας καὶ καθ' ἣν σειρὰν ἠριθμήθησαν, ἐντὸς σάκκου σφραγιζομένη παρ' αὐτῆς. Ἐπὶ τοῦ σάκκου δύνανται νὰ ἐπιθέσουν τὰς σφραγίδας τῶν καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν παρατάξεων. Τὸν σάκκον τοῦτον παραλαμβάνει ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς καὶ μεταφέρει ὁ ἴδιος καὶ παραδίδει εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 87 τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας ἀρμοδίου πρωτοδικείου ἢ ἐφ' ὅσον, ἡ μετάβασις εἰς τὴν ἔδραν τοῦ πρωτοδικείου τούτου εἶναι δυσχερὴς ἢ δαπανηρά, εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ πλησιεστέρου πρωτοδικείου, ὀφείλοντα νὰ ἀποστείλῃ πάραυτα τὸν σάκκον διὰ τοῦ ἀσφαλεστέρου μέσου εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ἀρμοδίου πρωτοδικείου. Τὰ ἄρθρα 16 τοῦ Π Δ. 805/1974 καὶ 87 τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας ὀρίζουν σαφῶς ποῖον τὸ ἀρμόδιον πρωτοδικεῖον δι' ἐκάστην ἐκλογικὴν περιφέρειαν καὶ ἐπομένως δὲν γρῆζουσι ἄλλης τινὸς διευκρινήσεως. Ἐπίσης ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν δήμαρχον ἢ τὸν πρόεδρον τῆς κοινότητος τὴν κάλπην, ἀφοῦ περικλείσῃ ἐντὸς αὐτῆς τὰ τυχόν περισσεύσαντα ἐκλογικὰ εἶδη. Ὁ δήμαρχος ἢ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος ὑποχρεοῦνται νὰ μεριμνήσουν διὰ τὴν καλὴν διαφύλαξιν τῶν εἰδῶν

τούτων (άρθρ. 86 παρ. 3). Πρὸς τοὺς κ.κ. νομάρχας πέμπεται ἰκανὸς ἀριθμὸς ἀντιτύπων τῆς παρούσης, ἵνα ἐφοδιάσουν ἐπαρκῶς τὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἀρχάς, ὡς καὶ τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς πάντων τῶν ἐκλογικῶν τμημάτων τῆς περιφέρειας των.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 28 Νοεμβρίου 1974

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀκριβὲς Ἀντίγραφον
αὐθimerὸν

Ὁ Τμηματάρχης Ἐκλογῶν
Μ. ΚΑΡΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

ΠΙΝΑΞ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Προεδρία Δημοκρατίας
2. Γενική Διεύθυνσις Γραφείου Πρωθυπουργού
Διεύθυνσις Διοικητικοῦ
3. Ἄπαντα Ὑπουργεῖα
Διευθύνσεις Διοικητικοῦ
4. Ἀρχηγεῖον Ἐνόπλων Δυνάμεων,
Στρατοῦ, Ναυτικοῦ καὶ Ἀεροπορίας
Διευθύνσεις Προσωπικοῦ
5. Ἄρειον Πάγον καὶ Εἰσαγγελίαν Ἄρειου Πάγου
6. Ἐφετεῖα καὶ Εἰσαγγελίας Ἐφετῶν Κράτους
7. Πρωτοδικεῖα καὶ Εἰσαγγελίας Πρωτοδικῶν Κράτους
8. Νομαρχίας Κράτους
Διευθύνσεις Ἐσωτερικῶν
9. Διαμερίσματα Νομαρχίας Ἀττικῆς
Διευθύνσεις Ἐσωτερικῶν
10. κ.κ. Ἐφόρους Ἀντιπροσώπων Δικαστικῆς Ἀρχῆς
11. Ἐφορευτικὰς Ἐπιτροπὰς Ἐκλογικῶν Τμημάτων Κράτους
12. Δήμους καὶ Κοινότητας Κράτους

ἘΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφεῖον κ. Ὑπουργοῦ
2. » κ. Ὑφυπουργοῦ
3. » κ. Γενικοῦ Γραμματέως
4. » κ. Γενικῶν Διευθυντῶν
5. Διεύθυνσις Διοικήσεως
6. » Ἐκλογῶν

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

*Περί προσφυγής εις την λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν πρὸς
ὀλοκλήρωσιν τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος.*

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

Τὴν σταθερὰν ἀξίωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ὅπως ἀναδείξῃ Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν δι' ἐλευθέρων ἠγγυημένων καὶ ἀδιαικλήτων ἐκλογῶν καὶ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς μορφῆς τοῦ πολιτεύματος τῆς Χώρας διὰ τῆς ἐλευθέρως ἐκδηλώσεως τῆς βελήσεως αὐτοῦ.

Ἰδόντες ἐπὶ πλέον καὶ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1, 2 καὶ 3 τῆς Καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 1/1 Αὐγούστου 1974, προτάει τοῦ Ἡμετέρου Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου,

Ἀποφασίζομεν:

Ἄρθρον 1

1. Ἐντὸς 15 τὸ βραδύτερον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διενεργείας ἐκλογῶν Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας, ἢ ἐξ αὐτῆς προερχομένη Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται ὅπως προκηρύξῃ δημοψήφισμα πρὸς καθορισμὸν τῆς μορφῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς Χώρας, διὰ τῆς ἀμέσου καὶ ἐλευθέρως ἐκφράσεως τῆς βουλήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Τὸ δημοψήφισμα θὰ διεξαχθῇ τὸ βραδύτερον ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς προκηρύξεως αὐτοῦ.

2. Διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ δημοψηφίσματος καὶ πρὸς πλήρη κατοχύρωσιν τῆς ἐλευθέρως καὶ γνησίας ἐκδηλώσεως τῆς λαϊκῆς βουλήσεως, θὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἀνιλόγως αἱ διατάξεις τῆς νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν, ἰδίᾳ δὲ ὡς πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς καὶ τὴν συγκρότησιν τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῶν σχετικῶν διατάξεων καθορίζονται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ προβλέπεται ὑποχρεωτικῶς ἡ παρουσία εἰς τὰ ἐκλογικὰ πηήματα, ἐπὶ ἴσοις ὅροις, ἐνὸς ἀντιπροσώπου διοριζομένου ὑπὸ τῶν κεκηρυγμένων ὑπὲρ τῆς βασιλευσμένης καὶ ἐνὸς ὑπὲρ τῆς ἀβασιλεύτου δημοκρατίας.

.....

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 804

Περὶ προκηρύξεως δημοψηφίσματος διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μορφῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς Χώρας.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις:

1. Τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 1/1 Αὐγούστου 1974, «περὶ ἀποκαταστάσεως τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος καὶ ρυθμίσεως θεμάτων τοῦ δημοσίου βίου μέχρι τοῦ ὀριστικοῦ καθορισμοῦ τοῦ πολιτεύματος καὶ τῆς καταρτίσεως νέου Συντάγματος τῆς Χώρας».

2. Τοῦ ἄρθρου 1 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 3/4 Ὀκτωβρίου 1974, «περὶ προσφυγῆς εἰς τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος».

3. Τὴν ὑπ' ἀριθ. 725/22.11.1974 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν:

Ἄρθρον μόνον.

Τὴν 8ην Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1974, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἀπὸ 07.28' μέχρι 17.06' ὥρας, θέλει ἐνεργηθῆ ἡ δημοψήφισμα, δι' οὗ ὁ Ἕλληνας λαὸς θὰ ἀποφασίσῃ διὰ τῆς ἀμέσου καὶ ἐλευθέρας ἐκστάσεως τῆς βουλήσεως αὐτοῦ, περὶ τῆς μορφῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς Χώρας, ἤτοι τῆς «Βασιλευσμένης Δημοκρατίας» ἢ τῆς «Ἀβασίλευτου Δημοκρατίας».

Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Νοεμβρίου 1974

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΦΑΙΔΩΝ ΓΚΙΖΙΚΗΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ο ΠΡΩΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΠΑΝΑΓ. ΠΑΠΑΛΗΓΟΤΡΑΣ, ΓΕΩΡΓ. ΡΑΛΛΗΣ, ΔΗΜ. ΜΠΙΤΣΙΟΣ, ΕΥΑΓΓ. ΑΒΕΡΩΦ-ΤΟΣΙΤΣΑΣ, ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ, ΣΟΛΩΝ ΓΚΙΚΑΣ, ΚΩΝΣΤ. ΤΡΥΠΑΝΗΣ, ΠΑΝΑΓ. ΖΕΠΠΟΣ, ΕΥΑΓΓ. ΔΕΒΛΕΤΟΓΛΟΥ, ΠΗ ΠΟΚΡ. ΙΟΡΔΑΝΟΓΛΟΥ, ΚΩΝΣΤ. ΚΟΝΟΦΑΓΟΣ, ΙΩΑΝ. ΜΠΟΥΤΣΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΛΑΣΚΑΡΗΣ, ΒΑΣΙΛ. ΔΕΡΔΕΜΕΖΗΣ, ΧΡΙΣΤΟΦ. ΣΤΡΑΤΟΣ, ΓΕΩΡΓ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΛΟΓΚΩΝΑΣ, ΝΙΚΟΛ. ΜΑΡΤΗΣ.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 805

Περὶ ρυθμίσεως λεπτομερειῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐκλογικῆς νομοθεσίας κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ δημοψηφίσματος τῆς 8ης Δεκεμβρίου 1974.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 35, παρ. 1 τοῦ Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 2 τῆς Καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 1/1 Αὐγούστου 1974, «περὶ ἀποκαταστάσεως τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος καὶ ρυθμίσεως θεμάτων τοῦ δημοσίου βίου μέχρι τοῦ ὀριστικοῦ καθορισμοῦ τοῦ πολιτεύματος καὶ τῆς καταρτίσεως νέου Συντάγματος τῆς Χώρας».

2. Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 3/4 Ὀκτωβρίου 1974, «περὶ προσφυγῆς εἰς τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν πρὸς ὀλοκλήρωσιν τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος».

3. Τὴν ὑπ' ἀριθ. 726/25.11.1974, γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἄρθρον 1.

1. Τὸ διὰ τοῦ Π.Δ. 804 ἀπὸ 22/22 Νοεμβρίου 1974 προκηρυχθέν δημοψήφισμα θέλει διενεργηθῆ διὰ καθολικῆς, ἀμέσου καὶ μυστικῆς διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορίας, ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν κειμένην ἐκλογικὴν νομοθεσίαν ἐχόντων δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν Ἑλλήνων πολιτῶν.

2. Ἡ συμμετογὴ τῶν ἐκλογέων εἰς τὴν ψηφοφορίαν εἶναι ὑποχρεωτικὴ.

3. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Λαοῦ περὶ τῆς μορφῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς Χώρας, λαμβάνεται διὰ τῆς πλειονοψηφίας τοῦ ἡμίσεος πλέον ἑνὸς τοῦ συνόλου τῶν ἐγκύρως ψηφοφορησάντων ἐκλογέων.

Ἄρθρον 2.

1. Τὸ δικαίωμα ψήφου ἀσκοῦν κατὰ τὸ δημοψήφισμα οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφέρειας.

2. Τὸ δημοψήφισμα ἐν ἐκάστῳ δήμῳ ἢ κοινότητι ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλόγων ἐκλογικῶν βιβλιαρίων καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν τῶν καταρτισθέντων καὶ ἰσχυσάν-

των διά τὰς γενικὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974.

3. Οἱ δικαστικοὶ λειτουργοί, οἱ δημόσιοι ἐν γένει πολιτικοὶ υπάλληλοι καὶ ὑπέρεται, τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων καὶ τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος καὶ οἱ στρατιωτικοὶ οἱ ὑφ' οἰανδήποτε ἰδιότητα ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις ἢ εἰς τὴν Χωροφυλακὴν ἢ εἰς τὸ Λιμενικὸν Σῶμα οἱ ἐγγραφέντες, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ Π.Δ. 650/1974, εἰς τοὺς εἰδικοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τοὺς ἰσχύσαντας καὶ χρησιμοποιηθέντας κατὰ τὰς γενικὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974, ἀσκοῦν τὸ ἐκλογικὸν δικαίωμα αὐτῶν ἐν ᾧ δήμῳ ἢ κοινότητι ὑπηρετοῦν ἐπὶ τῇ ἐάσει τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶν καταλόγων, οἵτινες ἰσχύουν ὡς ἔχουν καὶ διὰ τὴν ψηφοφορίαν κατὰ τὸ δημοψήφισμα.

4. Οἱ ἐκλογεῖς τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν κωλύονται ἀντὶ νὰ ἀσκήσουν τὸ ἐκλογικὸν τῶν δικαίωμα ἐπὶ τῇ ἐάσει τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, νὰ ψηφίσωσιν εἰς τὸ ἐκλογικὸν τμήμα εἰς τὸ ὁποῖον οὗτοι εἶναι ἐγγεγραμμένοι.

5. Οἱ κατὰ τὴν παράγραφον 3 ἐκλογεῖς, ἐφ' ὅσον μετεκινήθησαν ἐξ οἰουδήποτε λόγου μετὰ τὴν 7ην Ὀκτωβρίου 1974, ἀσκοῦν τὸ ἐκλογικὸν τῶν δικαίωμα εἰς τὸν δήμον ἢ τὴν κοινότητα εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τῶν ὁποίων εἶναι ἐγγεγραμμένοι.

6. Μερίμνη τῶν Νομαρχῶν ἀποστέλλονται ἐγκαίρως εἰς τὰ οἰκεῖα ἐκλογικὰ τμήματα ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τῶν κοινῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, ὡς καὶ ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἢ κεκυρωμένον ὑπ' αὐτῶν ἀντίγραφον τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰδικῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, ὡς οἱ κατάλογοι οὗτοι ἰσχύσαν κατὰ τὰς γενικὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974.

Ἄρθρον 3.

1. Ἡ ψηφοφορία ἐνεργηθῆσεται κατὰ τὰς ἐκλογικὰς περιφέρειας καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτῶν, ὡς ταῦτα ἰσχύσαν κατὰ τὰς γενικὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974.

2. Ἡ ψηφοφορία ἐνεργηθῆσεται εἰς τὰ ἐκλογικὰ τμήματα καὶ καταστήματα ψηφοφορίας, τὰ ὁρισθέντα διὰ τὰς γενικὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις δύνανται νὰ ὁρίζωνται διάφορα ἐκλογικὰ καταστήματα δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου, ἐκδιδομένης πρὸ ἠκτῶ ἡμερῶν πρὸ τῆς ἡμέρας διεξαγωγῆς τοῦ δημοψηφίσματος.

3. Ἡ, κατὰ τὸ ἄρθρον 48 παράγραφος 3 τοῦ Π.Δ. 650/1974, δεκαήμερος προθεσμία πρὸς ἔκδοσιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑσωτερικῶν, περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν Νομαρχῶν περὶ ὀρισμοῦ τῶν καταστημάτων ψηφοφορίας ὀρίζεται εἰς πέντε τοῦλάχιστον ἡμέρας.

4. Ἡ ψηφοφορία ἐνεργεῖται ἐνώπιον τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ Π.Δ. 650/1974 ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, τῶν περὶ μελῶν, γραμματέων ἐρμηνέων καὶ σφραγίδος αὐτῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω Π. Διατάγματος, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ.

5. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των καὶ οἱ ἔφοροι τῶν ἀντιπροσώπων τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, διορίζονται ὑπὸ τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, βάσει τῶν ἤδη ἀποσταλέντων πρὸς αὐτὸ διὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974 πινάκων καὶ καταλόγων. Οἱ ἀνωτέρω πίνακες καὶ κατάλογοι δύνανται νὰ τροποποιῶνται ἢ συμπληροῦνται διὰ νεωτέρων.

6. Ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας πληρώσεως θέσεων δικαστικῶν ἀντιπροσώπων ἐν ὀρισμένη περιφερεία δύνανται νὰ χρησιμοποιῶνται ἀντιπρόσωποι ἢ ἀναπληρωταὶ τούτων ἐξ ἐτέρων περιφερειῶν, κατόπιν ἀποφάσεως τῶν οἰκείων ἐφόρων.

Ἄρθρον 4.

Αἱ δημοτικαὶ καὶ κοινοτικαὶ ἀρχαὶ ἐκδίδουν καὶ δημοσιεύουν καθ' ἅπασαν τὴν περιφέρειάν των τρεῖς τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸς τῆς ὀρισθείσης διὰ τὴν ψηφοφορίαν πρόγραμμα ἀναξέρων τὴν ἡμέραν τῆς ψηφοφορίας, τὴν ὥραν ἐνάρξεως καὶ λήξεως αὐτῆς, τὸν τόπον καὶ τὸ κατὰστημα τῆς ψηφοφορίας καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ψηφοφορίας, ὅστις συνίσταται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐκδήλωσιν τῆς βουλήσεώς του περὶ τῆς μορφῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς Χώρας, κατὰ τὰ εἰς τὸ Π.Δ. 804/1974 (περὶ προκηρύξεως δημοψηφίσματος διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μορφῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς Χώρας), ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 5.

1. Ἐκλογεῖς ἐγγεγραμμένοι εἰς καταλόγους ἐκλογικῶν βιβλιαρίων τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων ψηφίζουν εἰς ἐκλογικὸν τμήμα τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος, εἰς τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον τῶν ὁποίων εἶναι ἐγγεγραμμένοι.

2. Οἱ ἐκλογεῖς τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 ψηφίζουν ὁμοῦ μετὰ τῶν ἐκλογέων τῆς προηγουμένης παραγράφου καὶ εἰς τὰ αὐτὰ ἐκλογικὰ τμήματα.

3. Οί έκλογεῖς τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 εὐρισκόμενοι εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ψηφίζουν εἰς τὰ πλησιέστερα ἐκλογικὰ τμήματα τοῦ Νομοῦ Χαλκιδικῆς, τὰ ὀρισθέντα ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, διὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974.

4. Διὰ τὴν ψηφοφορίαν τῶν ἀνδρῶν τῆς φρουρᾶς ἐκάστου ἐκλογικοῦ τμήματος, τῶν ἐκλογέων οἵτινες κατὰ διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους μεταβάλλουν ὁμαδικῶς διαμονὴν ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἢ ἐτέρου νομοῦ, ὡς καὶ τῶν ἀποκατασταθέντων εἰς τὰ πολιτικά των δικαιώματα ἐκλογέων τοῦ ἄρθρου 141 τοῦ Π. Δ. 650/1974, ἐφαρμόζονται αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ Προεδρικοῦ τούτου Διατάγματος.

5. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, οἱ ἔφοροι καὶ οἱ μὴ ἀσκήσαντες καθήκοντα ἀντιπρόσωποι τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ὡς καὶ τὰ μέλη τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ψηφίζουν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Π. Δ. 650/1974.

Ἄρθρον 6.

1. Οἱ κεκηρυγμένοι ὑπὲρ τῆς βασιλευμένης ἢ τῆς ἀβασιλεύτου δημοκρατίας δικαιούνται νὰ συγκροτοῦν ἐπιτροπὴν ἢ πλείονας τοιαύτας, αἵτινες ἀναλαμβάνουν τὴν ὀργάνωσιν καὶ διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος πρὸς καθιέρωσιν τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἐτέρας τῶν μορφῶν τοῦ πολιτεύματος.

2. Πρὸς σύστασιν τῶν ὡς ἄνω ἐπιτροπῶν ἀπαιτεῖται ἰδρυτικὴ πρᾶξις καταρτιζομένη ὑπὸ ἑκατὸν τοῦλάχιστον Ἑλλήνων πολιτῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως ὑποβαλλομένης εἰς τὸν Εἰσαγγελέα τοῦ Ἁρείου Πάγου πέντε τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ ποινῇ ἀποκλεισμοῦ ταύτων τῶν ἐκ τοῦ παρόντος ἀπορρεόντων δικαιωμάτων των καὶ περιλαμβανούσης:

α) Τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν ἰδρυτικῶν μελῶν.

β) Τὰ ὀνοματεπώνυμα καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν ιδιότητα τῶν ἐκ τῶν ἰδρυτικῶν μελῶν ἀποτελούντων τὴν ἐπιτροπὴν ὀργανώσεως καὶ διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος, αἵτινα δὲν δύναται νὰ εἶναι πλείονα τῶν τριάκοντα.

γ) Τὸ προεδρεῖον τῆς ἐπιτροπῆς ἀποτελούμενον ἐκ πέντε τῶ πολὺ μελῶν.

δ) Τὴν ἔδραν τῆς ἐπιτροπῆς.

ε) Τὸν σκοπὸν, ἥτοι τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος ὑπὲρ τοῦ ὁποίου τάσσονται τὰ ἰδρυτικὰ τῆς ἐπιτροπῆς μέλη καὶ

στ) Ὅρισμὸν ἀντικλήτου, πρὸς ὃν ἐνεργοῦνται ἅπασαι αἱ κατὰ τὴν ἐκλογικὴν νομοθεσίαν κοινοποιήσεις ἢ ἐπιδόσεις.

3. Τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὀριζόμενον προεδρεῖον ἐκπροσωπεῖ δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως τὴν ἐπιτροπὴν ὀργανώσεως καὶ διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος καὶ διορίζει ἀνὰ ἓνα ἀντιπρόσωπον εἰς ἕκαστον ἐκλογικὸν τμήμα, ὅστις παρίσταται κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ψηφοφορίας. Οἱ οὕτω διοριζόμενοι ἀντιπρόσωποι ἔχουν καὶ ἀσκοῦν πάντα τὰ δικαιώματα τὰ πρόβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 81 τοῦ Π. Δ. 650/1974.

4. Πλὴν τῶν ὡς ἄνω ἀντιπροσώπων τὸ προεδρεῖον ἐκάστης ἐπιτροπῆς ὀργανώσεως καὶ διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος δύνανται νὰ διορίσῃ καὶ ἓνα πληρεξούσιον εἰς ἐκάστην ἐκλογικὴν περιφέρειαν, ἔχοντα ἅπαντα τὰ δικαιώματα τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀρθροῦ 40 παρ. 5 τοῦ Π. Δ. 650/1974.

Ἄρθρον 7.

1. Εἰς ἕκαστον ἐκλογικὸν τμήμα παρίσταται κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ δημοψηφίσματος ἀνὰ εἰς ἀντιπρόσωπος διοριζόμενος ὑπὸ τῶν κεκηρυγμένων ὑπὲρ τῆς βασιλευσμένης δημοκρατίας καὶ τῶν κεκηρυγμένων ὑπὲρ τῆς ἀβασιλεύτου δημοκρατίας. Ὁ ἀντιπρόσωπος οὗτος διορίζεται δι' ἐγγράφου δηλώσεως τοῦ προεδρείου τῆς ἐπιτροπῆς ὀργανώσεως καὶ διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος ἢ τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ πληρεξουσίου, κατατιθεμένης κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ψηφοφορίας εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ εἰς ὃ διορίζεται ὁ ἀντιπρόσωπος ἐκλογικοῦ τμήματος.

2. Ἐν περιπτώσει διορισμοῦ περισσοτέρων ἀντιπροσώπων ὑπὸ τυχόν συσταθισμένων πλειόνων τῆς μιᾶς ὑπὲρ τῆς αὐτῆς μορφῆς τοῦ πολιτεύματος ἐπιτροπῶν, ἐνεργεῖται κλήρωσις, ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας. Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται κεχωρισμένως, μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐπιτροπῶν τῶν κεκηρυγμένων ὑπὲρ τῆς βασιλευσμένης δημοκρατίας καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν κεκηρυγμένων ὑπὲρ τῆς ἀβασιλεύτου δημοκρατίας. Εἰς τὸ ἐκλογικὸν τμήμα παραμένουν οἱ ἀντιπρόσωποι, ὧν ἐκλήρωθησαν τὰ ὀνόματα. Ἡ περὶ κληρώσεως τῶν ἀντιπροσώπων ὡς ἄνω διαδικασία καταχωρίζεται εἰς τὸ βιβλίον πρακτικῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐκλογικοῦ τμήματος.

Ἄρθρον 8.

1. Τὰ ψηφοδέλτια δι' ὧν ἐνεργηθῆνται ἡ ψηφοφορία κατασκευάζονται μερίμνη τοῦ Ὑπουργείου Ἑσωτερικῶν ἐκ χάρτου λευκῆς ἀποχρώσεως, αἱ δὲ διαστάσεις αὐτῶν εἶναι 0,14 X 0,20 μ. Μερίμνη τοῦ ἴδιου Ὑπουργείου κατασκευάζονται καὶ οἱ φάκελλοι, οἵτινες εἶναι ὅμοιοι πρὸς τοὺς χρησιμοποιηθέντας κατὰ τὰς γενικὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974. Ἐκ τῶν ψηφοδελτίων τὰ μὲν δηλωτικὰ τῆς βου-

λήσεως τοῦ ψηφοφόρου ὑπὲρ τῆς βασιλευσόμενης δημοκρατίας ἀναγράφουν ἐντύπως διὰ κεφαλαίων γραμμάτων κατὰ ἀποχρώσεως τὰς λέξεις «ΒΑΣΙΛΕΥΟΜΕΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» τὴν μίαν κατὰ τῆς ἐτέρας, τὰ δὲ ταιαῦτα τῆς βουλήσεως ὑπὲρ τῆς ἀβασιλεύτου δημοκρατίας ἀναγράφουν ἐντύπως διὰ κεφαλαίων γραμμάτων πρασίνης ἀποχρώσεως τὰς λέξεις «ΑΒΑΣΙΛΕΥΤΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν.

2. Ὁ Νομάρχης ὀφείλει νὰ ἐφοδιάσῃ ἐγκαίρως ἐκάστην ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν τῶν εἰς τὸν νομὸν ὑπαγομένων ἐκλογικῶν τμημάτων διὰ τοῦ ἀπαραιτήτου ἀριθμοῦ ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν ψηφοδελτίων καὶ φακέλων.

Ἄρθρον 9.

Ὡς πρὸς τὴν παραλαβὴν ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ καταστήματος ψηφοφορίας καὶ τῶν ἐκλογικῶν εἰδῶν, τὴν σφραγίσιν τῆς κάλπης, τὸ πρακτικὸν παραλαβῆς, τὴν ἐναρξίν τῆς ψηφοφορίας, τὴν τήρησιν βιβλίου πρακτικῶν, πρωτοκόλλου ψηφοφορίας καὶ τὰς ἐνστάσεις κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 54 καὶ 71 ἔως 78 τοῦ Π.Δ. 650/1974 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν ἰσχυρῶν διατάξεων τῆς Ἐκλογικῆς Νομοθεσίας», ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ Π.Δ. 705/1974 «περὶ ἀριθμώσεως, μονογραφήσεως, σφραγίσεως καὶ θεωρήσεως βιβλίων κλπ».

Ἄρθρον 10.

1. Ἄκυρον εἶναι τὸ ψηφοδέλτιον ὅταν:

α) Ἐγῆ σχῆμα ἢ διαστάσεις ἐμφανῶς διαφερούσας τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 παρ. 1 ὀριζομένων.

β) Φέρῃ διακριτικὸν τι σημεῖον, ὥστε νὰ παραβιάζῃται προφανῶς τὸ ἀπόρρητον τῆς ψηφοφορίας.

γ) Εἶναι οἰουδήποτε ἄλλου χρώματος ἢ ἀναγράφῃ ἄλλας λέξεις πλὴν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 8 ἀναφερομένων ἐνδείξεων.

δ) Εἶναι λευκὸν ἢ χειρόγραφον.

2. Ἐὰν εἰς τὸν φάκελλον εὐρεθοῦν πλεῖονα τοῦ ἐνὸς ψηφοδέλτια ἀντιθέτου περιεχομένου θεωροῦνται ἅπαντα ὡς ἄκυρα. Ταῦτα λαμβάνονται ὡς ἔγκυρα ἐὰν εἶναι τοῦ αὐτοῦ περιεχομένου, λογιζόμενα ὅμως ὡς μία ψῆφος.

Ἄρθρον 11.

Περὶ τῆς ψηφοφορίας τηρεῖται ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς πρωτόκολλον ἡριθμημένον καὶ μονογραφημένον ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐν ᾧ ἐγγράφονται ἅπαντες οἱ ψηφοφο-

ρουήτες έκλογεῖς τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ έκλογικοῦ καταλόγου, ὑφ' ὃν εἶναι ἐγγεγραμμένοις ἕκαστος έκλογεὺς εἰς τὸν ἀντίστοιχον έκλογικὸν κατάλογον καὶ ὄπερ μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας κλείεται καὶ υπογράφεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν παρατάξεων.

Ἄρθρον 12.

1. Οἱ έκλογεῖς προσέρχονται εἰς τὸ κατάστημα ψηφοφορίας ἀνά πέντε καὶ παρουσιάζονται εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν, ἣτις ἐπαληθεύει τὴν ἐν τῷ έκλογικῷ καταλόγῳ ἐγγραφῆν των καὶ ἀναγνωρίζει τὴν ταυτότητα αὐτῶν ἐκ τοῦ προσαγομένου έκλογικοῦ των βιβλιαρίου καὶ τῆς ἀστυνομικῆς των ταυτότητος νέου ἢ παλαιοῦ τύπου, ἐν ἐλλείψει δὲ ἀστυνομικῆς ταυτότητος ἐπὶ τῇ βάσει παντὸς ἐτέρου προσφύρου, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἀποδεικτικοῦ τῆς ταυτότητος ἐγγράφου.

2. Οἱ έκλογεῖς τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος προσέρχονται ἀτομικῶς καὶ οὐχὶ συντεταγμένοι ἢ ὑφ' αἰανδήποτε συνοδείαν εἰς τὸ έκλογικὸν τμήμα καὶ ψηφίζουν βάσει τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τὸν εἰδικὸν έκλογικὸν κατάλογον, ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει τοῦ ἀστυνομικοῦ δελτίου ταυτότητος ἢ ἐτέρου ἀποδεικτικοῦ τῆς ταυτότητος ἐγγράφου, προκειμένου δὲ περὶ στρατιωτικῶν, τοῦ ἀτομικοῦ των βιβλιαρίου ἢ ἐλλείψει τούτου τῆς στρατιωτικῆς των ταυτότητος.

3. Ὁ Πρόεδρος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς προβαίνει εἰς τὴν διάτρησιν δι' αἰχμηροῦ ὄργάνου (καρφίδος) τῶν μὲν ἀστυνομικῶν ταυτότητων νέου τύπου εἰς τὸ ἄνωθεν τῆς φωτογραφίας ὑπ' ἀριθ. 3 τετραγωνίδιον, τῶν δὲ ἐντὸς ζελατίνης στρατιωτικῶν ἢ ἐτέρων ὑπηρεσιακῶν ταυτότητων, ἐὰν δὲν ἔχουν ἠριθμημένα τετραγωνίδια, προβαίνει εἰς τὴν διάτρησιν ἐπὶ τοῦ γράμματος Η ἢ η τῆς τρίτης συλλαβῆς τῆς λέξεως «Γαυ-τό-της» ἢ «Γαυ-τό-τη-τος». Προκειμένου περὶ ταυτοτήτων παλαιοῦ τύπου ἢ ἐτέρων ἐγγράφων δηλωτικῶν τῆς ταυτότητος τοῦ έκλογεως, σφραγίζει καὶ βεβαιαῖ ἐνυπογράφως ἐπ' αὐτῶν ὅτι ὁ έκλογεὺς ἐψήφισεν. Ἐν περιπτώσει μὴ προσαγωγῆς ἀστυνομικῆς ταυτότητος ἢ ἐτέρου ἐγγράφου δηλωτικοῦ αὐτῆς κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὁ έκλογεὺς εἶναι παραδεκτὸς πρὸς ἄσκησιν τοῦ έκλογικοῦ του δικαιώματος, μόνον ἐὰν δηλώσῃ ὑπεθύνως καὶ ἐγγράφως πρὸς τὸν διευθύνοντα τὰ ἔργα τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι δὲν κατέχει ἀστυνομικὴν ταυτότητα. Αἱ ἀνωτέρω δηλώσεις τοποθετοῦνται μερίμνη καὶ εὐθύνη τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς ἐντὸς τοῦ εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον παραδιδόμενου

σάκκου μετά τῶν λοιπῶν ἐκλογικῶν στοιχείων καί ἐντὸς εἰδικοῦ φακέλλου.

Ἄρθρον 13.

Ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῆς τάξεως κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, τὴν ἀπαγόρευσιν παρουσίας ἐνόπλου θυνάμειως ἐν τῷ χώρῳ τῆς ψηφοφορίας καὶ πέραξ τούτου, τὴν παράστασιν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ παρόντος παρατάξεων, τὴν περάτωσιν τῆς ψηφοφορίας, τὸ ἀνοιγμα τῆς κάλπης, τὴν ἀριθμῆσιν τῶν φακέλλων καὶ τὴν διακοπὴν τῆς διαλογῆς ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 79, 80, 81, 82, 83 καὶ 85 τοῦ Π.Δ. 650/1974 (περὶ κωδικοποιήσεως τῶν ἰσχυρῶν διατάξεων τῆς Ἐκλογικῆς Νομοθεσίας).

Ἄρθρον 14.

Ὁ Πρόεδρος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ὁρίζει τὰ καθήκοντα ἐκάστου τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ ἄρχεται ἡ διαλογὴ τῶν ψηφοδελτίων, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ παρόντος ὀρισθέντων ἀντιπροσώπων τῶν παρατάξεων, συντελουμένη ὡς ἀκολούθως:

α) Ὁ Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς λαμβάνει ἐκ τῆς κάλπης ἀνὰ ἓνα φακέλλον, ἀποσφραγίζει αὐτὸν καὶ ἀφοῦ ἐξακριβώσῃ τὸ ἔγκυρον τοῦ ψηφοδέλτιου, ἐπιδεικνύει τοῦτο εἰς τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν παρατάξεων.

β) Ἐκαστον ἔγκυρον ψηφοδέλτιον ἀριθμεῖται κατὰ τὴν σειρὰν ἐξαγωγῆς του ἐκ τῆς κάλπης καὶ μονογραφεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ βιουθύνοντος τὰ ἔργα αὐτῆς, σημειοῦται δὲ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ εἰς τὸν πρὸς τοῦτο τηρούμενον πίνακα διαλογῆς.

γ) Τὰ ψηφοδέλτια κατατάσσονται ἀκολούθως κειωρισμένως κατὰ κατηγορίαν τοῦ περιεχομένου των.

Ἄρθρον 15.

1. Μετὰ τὸ πέρας τῆς διαλογῆς κλείονται οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον συνταχθέντες πίνακες διαλογῆς, διὰ πράξεως ἐπ' αὐτῶν γραφομένης καὶ ὑπογραφομένης ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, τῶν μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 παρατάξεων, ἐν ἧ ἀναφέρεται τὸ σύνολον τῶν ψήφων ὑπὲρ τῆς «Βασιλευσμένης Δημοκρατίας» καὶ τὸ σύνολον τῶν ψήφων ὑπὲρ τῆς «Ἀβασιλεύτου Δημοκρατίας».

2. Εὐθὺς ἀμέσως συντάσσεται ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐτέρα πράξις, καταχωριζομένη εἰς τὸ βιβλίον πρακτικῶν καὶ ὑπογραφομένη ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ προηγούμενῃ παρα-

γράφω αναφερομένων, ἐν ἧ ἀναφέρεται: α) ἡ ἡμέρα καὶ ὥρα τοῦ πέρατος τῆς διαλογῆς, β) ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ τμήμα ἐκλογέων, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τοὺς εἰδικούς ἐκλογικούς καταλόγους τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ Π.Δ. 650/1974, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰς καταστάσεις τῆς φρουρᾶς τοῦ ἐκλογικοῦ τμήματος καὶ τὸ σύνολον τῶν ἐγγεγραμμένων τῶν τριῶν κατηγοριῶν, γ) ὁ ὕλικὸς ἀριθμὸς τῶν ψηφισάντων ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκλογέων, ὡς καὶ τῶν ψηφισάντων βάσει τοῦ ἄρθρου 141 τοῦ Π.Δ. 650/1974, δ) ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγκύρων καὶ ἀκύρων ψηφοδελτίων (ἐγκυρα—ἀκυρα—σύνολον) καὶ ε) ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγκύρων ψηφοδελτίων τῶν δηλωτικῶν τῆς βουλῆσεως τῶν ἐκλογέων ὑπὲρ τῆς «Βασιλευμένης Δημοκρατίας», ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγκύρων ψηφοδελτίων τῶν δηλωτικῶν ὑπὲρ τῆς «Ἀβασιλεύτου Δημοκρατίας» ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ψηφισάντων.

3. Τὰ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀποτελέσματα ὁ Πρόεδρος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τηλεγραφεῖ ἢ δι' οἴου—δήποτε ἄλλου προσφῶρου μέσου ἀνακοινοῖ ἐγγράφως καὶ ἀμέσως εἰς τὸν Νομάρχην, εἰς ὃν ὑπάγεται τὸ ἐκλογικὸν τμήμα, ἢ ἀνακοίνωσις δὲ αὕτη δέον νὰ περιλαμβάνη ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἐν ἐδαφίοις β' μέχρι καὶ ε' τῆς προηγουμένης παραγράφου στοιχεῖα.

Ἄρθρον 16.

1. Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς καὶ τὰ μέλη τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὑποχρεοῦνται εὐθύς μετὰ τὸ πέρας τῆς διαλογῆς νὰ περικλείσουν καλῶς τὰ πρωτόκολλα ψηφοφορίας, τὰ πρακτικά, τοὺς πίνακας διαλογῆς, τοὺς ἐκλογικούς καταλόγους καὶ τὰ τυχόν ἕτερα ἐγγράφα, ὡς ἐπίσης τὰ δέματα τῶν ψηφοδελτίων κατὰ κατηγορίαν μετὰ τῶν φακέλων τῶν ἐντὸς σάκκου σφραγιζομένου ὑπ' αὐτῶν. Ἐπὶ τοῦ σάκκου δύνανται νὰ ἐπιθέσουν τὰς σφραγίδας τῶν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐν ἄρθρῳ 6 παρατάξεων. Τὸν σάκκον παραλαμβάνει ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς καὶ μεταφέρει ὁ ἴδιος καὶ παραδίδει εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ἀρμοδίου Πρωτοδικείου ἢ, ἐφ' ὅσον ἡ μετάβασις εἰς τὴν ἔδραν τοῦ Πρωτοδικείου εἶναι δυσχερὴς ἢ δαπανηρά, εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ πλησιεστέρου πρωτοδικείου, ὀφείλοντα ν' ἀποστείλῃ τὸν σάκκον διὰ τοῦ ἀσφαλεστέρου μέσου εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ἀρμοδίου πρωτοδικείου.

2. Ἀρμοδίον πρωτοδικεῖον εἶναι τὸ ἐδρεῖον ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐκάστου νομοῦ. Τὸ πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν καθίσταται ἀρμοδίον διὰ τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας Α' καὶ Β' Ἀθηνῶν καὶ ὑπολοίπου τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς, τὸ πρωτοδικεῖον Πειραιῶς διὰ τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας Α' καὶ Β' Πειραιῶς καὶ τὸ

πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης διὰ τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας Α' καὶ Β' Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Νομοῦ Κιλκίς. Ἀρμόδιον Πρωτοδικεῖον διὰ τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν τοῦ Νομοῦ Λασιθίου εἶναι τὸ ἐν Νεαπόλει τοῦ Νομοῦ τούτου ἐδρεύον πρωτοδικεῖον.

ἄρθρον 17.

1. Ἀπὸ τῆς ἐπαμένης τῆς ψηφοφορίας ἀρχεται ὑφ' ἐκάστου πρωτοδικείου ἢ συγκέντρωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ψηφοφορίας ἐν ἐκάστη ἐκλογικῇ περιφερείᾳ.

2. Τὸ πρωτοδικεῖον ἀναρροῖζει τὰ εἰς τοὺς πίνακας τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ἀναγραφόμενα ἀποτελέσματα καὶ καταρτίζει πίνακα τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐν τῇ ἐκλογικῇ περιφερείᾳ ψηφοφορίας.

3. Ὁ πίναξ οὗτος δεόν νὰ περιέχῃ τὰ ἐν παραγράφῳ 2 ἐδαφίαις 6' μέχρι καὶ ε' τοῦ ἀρθροῦ 15 στοιχεῖα δι' ὀλόκληρον τὸν Νομόν.

ἄρθρον 18.

1. Τὸ πρωτοδικεῖον ἀποστέλλει ἀμελλητὶ κεκυρωμένον ἀντίγραφον τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρον καταρτισθέντος πίνακος πρὸς τὸν Νομάρχην καὶ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν.

2. Ἡ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐσωτερικῶν ἐδρεύουσα Ἀνωτάτη Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἀρθροῦ 91 τοῦ Π.Δ. 650/1974, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρον πινάκων τῶν οἰκειῶν Πρωτοδικείων, καταρτίζει πίνακα ἀποτελεσμάτων κατ' ἐκλογικὴν περιφέρειαν, βεβαιοῦσα διὰ πρακτικοῦ αὐτῆς τὸ συνολικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν.

3. Ἀντίγραφον τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον πίνακος τῆς Ἀνωτάτης Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τοῦ ὡς ἄνω πρακτικοῦ, δημοσιεύεται μερίμνη τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

ἄρθρον 19.

1. Ἐνστασιν κατὰ τοῦ κύρους τοῦ δημοψηφίσματος δικαιούται νὰ ἀσκήσῃ πᾶς ἐκλογεὺς ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους οἰασθήποτε ἐκλογικῆς περιφερείας, ὡς καὶ αἱ κατὰ τὸ ἀρθρον 6 τοῦ παρόντος Ἐπιτροπαί, νομίμως ἐκπροσωποῦμεναι.

2. Ἡ κατὰ τὸ ἀρθρον 120 Π.Δ. 650/1974 προδεσμία πρὸς ἀσκήσιν ἐνστάσεως προκειμένου περὶ τοῦ δημοψηφίσματος, ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἀποτελέσματος αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ προηγούμενον ἀρθρον.

3. Ἡ ἐνστάσις ἀσκείται δι' ἐπιδόσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐνισταμένου διὰ δικαστικοῦ ἐπιμελητοῦ εἰς τὸν Εἰσαγγελεῖα Πρωτοδικῶν ἐκάστης περιφέρειας, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἐνστάσις ἀναφέρεται. Ἐὰν οἱ διὰ τῆς ἐνστάσεως προβαλλόμενοι λόγοι δὲν ἀναφέρονται εἰς λάθρη ἀριθμήσεως ἢ παραβάσεις λαβούσας χώραν εἰς ὠρισμένην ἢ ὠρισμένας ἐκλογικὰς περιφέρειάς, αὕτη ἀσκείται δι' ἐπιδόσεως ταύτης εἰς τὸν Εἰσαγγελεῖα Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν.

4. Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 Ἐπιτροπαί, ἀσκηθείσης ἐνστάσεως, συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, δικαιοῦνται εἰς τὴν ὑποβολὴν ἀντιρρήσεων ἐφαρμοζόμενων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 123 τοῦ Π.Δ. 650/1974.

Ἄρθρον 20.

Ὡς διάδικοι ἐνώπιον τοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 73 τοῦ Συντάγματος ἔτους 1952, Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, νομιμοποιούνται ἐνεργητικῶς μὲν αἱ, κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐνιστάμενοι ἐπιτροπαί, νομίμως ἐκπροσωπούμεναι καὶ οἱ ἐνιστάμενοι ἐκλογεῖς, παθητικῶς δὲ αἱ προβάλλουσαι ἀντιρρήσεις κατ' ἀσκηθείσων ἐνστάσεων, συμφώνως πρὸς τὴν παρ. 4 τοῦ προηγούμενου ἄρθρου καὶ τασσόμεναι ὑπὲρ τοῦ κύρους τοῦ δημοψηφίσματος, Ἐπιτροπαί.

Ἄρθρον 21.

Λόγοι ἐνστάσεως εἶναι: α) Παράβασις τοῦ νόμου κατὰ τὴν διενέργειαν τοῦ δημοψηφίσματος καὶ β) λάθος περὶ τὴν ἀριθμῆσιν τῶν ψήφων.

Ἄρθρον 22.

1. Ἐὰν τῇ παρόδῳ ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ὑποβολῆς ἐνστάσεων, οἱ Εἰσαγγελεῖς τῶν Πρωτοδικῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφέρειας ὑποχρεοῦνται ὅπως ἀποστείλουν ἀμελλητὴ βεβαίωσιν περὶ τῆς μὴ ὑποβολῆς ἐνστάσεων εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐκλογοδικείου.

2. Ἡ μὴ ὑποβολὴ ἐνστάσεως κατὰ τοῦ κύρους τοῦ δημοψηφίσματος ἐντὸς τῆς κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον προθεσμίας, κατ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν, βεβαιοῦται διὰ πράξεως τοῦ Προέδρου τοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 73 τοῦ Συντάγματος, Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, ἐκδιδομένης μετὰ τὴν περιέλευσιν εἰς αὐτὸ ἁπασῶν τῶν κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον βεβαίωσεων καὶ κοινοποιουμένης ἐπιμελείᾳ τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου τούτου πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς Ἐσω-

τερικῶν καὶ Δικαιοσύνης. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
μεριμνᾷ διὰ τὴν, διὰ παντὸς μέσου ἐνημερώσεως, ἀνακοίνω-
σιν τῆς πράξεως ταύτης.

Ἄρθρον 23.

Περὶ ὧν θεμάτων δὲν προβλέπει εἰδικῶς τὸ παρὸν ἐφαρ-
μοζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ Π.Δ. 650/1974 «περὶ
κωδικοποιήσεως τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τῆς ἐκλογικῆς νο-
μοθεσίας».

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Δικαιοσύνης
Ὑπουργοῦς, ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ
παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Νοεμβρίου 1974

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΦΑΙΔΩΝ ΓΚΙΖΙΚΗΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

